

N. 4067/9-4-12, ΦΕΚ Α' 79

Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση Ατόμων με Αναπηρία ή/και εμποδιζομένων ατόμων

Συντάκτης:

Διονύσης Κλαδάκης, πολιτικός μηχανικός ΑΠΘ / dklad@tee.gr

Περιεχόμενα

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2
ΣΤΟΧΟΣ	2
ΕΝΝΟΙΕΣ- ΟΡΙΣΜΟΙ	3
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	5
ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ	13
ΤΡΟΠΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	15
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ	16
ΑΛΛΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	18
ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ	20
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	21
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	22
ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ	29
ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ	30

**ΣΥΝΤΑΓΜΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

(Άρθρο 21§6)

Τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν:

- *την αυτονομία τους*
- *την επαγγελματική ένταξή τους &*
- *τη συμμετοχή τους στην κοινωνική και πολιτική ζωή της χώρας*

ΣΤΟΧΟΣ

*Πόλεις **Ανθρώπινες**, χωρίς αποκλεισμένους πολίτες .....*

ΕΝΝΟΙΕΣ- ΟΡΙΣΜΟΙ

Καθολικός σχεδιασμός ή Σχεδιασμός για όλους	Είναι ο σχεδιασμός προϊόντων δομημένου περιβάλλοντος, που θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλους τους ανθρώπους, χωρίς ανάγκη προσαρμογής ή εξειδικευμένου σχεδιασμού στη μεγαλύτερη δυνατή έκταση (Άρθρο 2§33 Ν.4067/12, ΦΕΚ Α' 79)
Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ)	Άτομα με κινητικές αναπηρίες, άτομα με προβλήματα όρασης και ακοής, άτομα με προβλήματα αντίληψης και ομιλίας (π.χ. παραπληγικοί, τετραπληγικοί, άτομα με εγκεφαλική παράλυση, τυφλοί, κωφοί, άτομα με νοητική υστέρηση κλπ)
Εμποδιζόμενα άτομα	Ηλικιωμένοι, μικρά παιδιά κάτω των 5 ετών, γυναίκες στα τελευταία στάδια της εγκυμοσύνης, συνοδοί μικρών παιδιών, υπερήλικες, άτομα που πάσχουν από αρθρίτιδα, άσθμα και καρδιακά προβλήματα κλπ
Προσβασιμότητα	Το χαρακτηριστικό του περιβάλλοντος, που επιτρέπει σε όλα τα άτομα χωρίς διακρίσεις φύλου, ηλικίας και λοιπών χαρακτηριστικών (όπως σωματική διάπλαση, δύναμη, αντίληψη, εθνικότητα ⁽⁵⁾) να έχουν πρόσβαση σε αυτό, δηλαδή να μπορούν αυτόνομα , με ασφάλεια και με άνεση να προσεγγίσουν και να χρησιμοποιήσουν τις υποδομές, τις υπηρεσίες (συμβατικές και ηλεκτρονικές) και τα αγαθά που διατίθενται στο συγκεκριμένο περιβάλλον. (Άρθρο 2§71 Ν.4067/12, ΦΕΚ Α' 79)
Προσβάσιμη αλυσίδα	Σειρά αλληλεξαρτώμενων και αλληλοσυμπληρούμενων παρεμβάσεων, που διασφαλίζουν την αυτονομία, άνεση και ασφάλεια κίνησης των ατόμων με αναπηρία και γενικότερα των εμποδιζόμενων ατόμων. Η συνδυασμένη εφαρμογή προσβάσιμων αλυσίδων δημιουργεί τα προσβάσιμα δίκτυα. Κρίκοι αυτής της αλυσίδας είναι τα κτίρια, οι δρόμοι και τα πεζοδρόμια, οι συγκοινωνίες, το προσωπικό διαφόρων υπηρεσιών, η σήμανση, η πληροφόρηση κλπ. Αν κάποιος από τους κρίκους δε λειτουργεί τότε <u>δεν υπάρχει αλυσίδα πρόσβασης.</u>

Σχόλια:

1. Αντίστοιχοι ορισμοί διατυπώνονται και στο "Σχεδιάζοντας για Όλους" του ΥΠΕΚΑ που περιλαμβάνουν μάλιστα ευρύτερες ομάδες ΑμεΑ & εμποδιζομένων ατόμων (άτομα με μόνιμες ή προσωρινές βλάβες/ανικανότητες/αδυναμίες που προέρχονται από φυσική/ ψυχική /νοητική ανεπάρκεια, προεφηβικά άτομα, τα άτομα με ασυνήθεις σωματικές διαστάσεις, οι εθισμένοι σε βλαβερές ουσίες, όσοι χρησιμοποιούν ή οδηγούν οιοδήποτε τύπου αμαξίδιο, όσοι μεταφέρουν βάρη κλπ)
2. Η έννοια της «εθνικότητας» συνδέεται προφανώς με τη σωματική διάπλαση και τις συνήθειες κάθε εθνότητας.
3. Ο καθολικός σχεδιασμός, τουλάχιστον υπό την έννοια των εμποδιζομένων ατόμων, αφορά όλο τον πληθυσμό της χώρας. Τα άτομα με αναπηρία αποτελούν το 15% του πληθυσμού της ΕΕ, ενώ τα εμποδιζόμενα άτομα το 50% του πληθυσμού της χώρας. (http://ec.europa.eu/health-eu/my_health/people_with_disabilities/index_el.htm).
4. Ο όρος «αναπηρία» αποκτά ευρύτερη νομική έννοια με την Αποφ. 11321/οικ10219/688 ΦΕΚ Β' 1506/4-5-12 , που προσδιορίζει τα ποσοστά αναπηρίας για διάφορες παθήσεις.
5. Ο όρος "προσβασιμότητα" δεν συνδέεται μόνο με τη δυνατότητα προσπέλασης και χρήσης (πχ δυνατότητα κίνησης και ελιγμών, δυνατότητα προσέγγισης και χρήσης εξοπλισμών, αγαθών/υπηρεσιών κλπ), αλλά και με άλλα χαρακτηριστικά όπως η ασφάλεια (ολισθηρότητα κλπ), η κατάλληλη -και απλοποιημένη- σήμανση (οπτική, ακουστική), τα κινητά εμπόδια κλπ.
6. **Η έλλειψη προσβασιμότητας στις υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά, γεννά δικαιώματα :**
  - Προσβολής της πράξης έκδοσης αδειάς δόμησης (ή οικοδομικής αδειάς).
  - Αγωγής αποζημιώσεων λόγω αδικοπραξίας.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Στα **ΝΕΑ ΚΤΙΡΙΑ ΕΚΤΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ**, εντός ή εκτός σχεδίων ή οικισμών, για τα οποία εκδίδεται άδεια δόμησης μετά την 9-4-2012, ημέρα δημοσίευσης του Ν.4067/12, για τα άτομα με αναπηρία και τα "εμποδιζόμενα" άτομα, σε όλους τους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους των παραπάνω κτιρίων (περιβάλλον χώρος, δώματα κλπ), θα πρέπει να εξασφαλίζεται :

1. **Αυτόνομη** (δηλ. χωρίς τη βοήθεια κανενός) & **ασφαλής** (από κάθε άποψη):

- **Οριζόντια και κατακόρυφη προσπέλαση**, ήτοι δυνατότητα προσέγγισης των κτιρίων (από πεζοδρόμια, κοινόχρηστους χώρους), εισόδου (ράμπες, ανελκυστήρες, διάδρομοι κλπ) και κίνησης.
- **Εξυπηρέτησή** τους, ήτοι πρόσβαση σ' όλες τις υπηρεσίες που παρέχει το κτίριο και ο εξοπλισμός του

σύμφωνα με τις ισχύουσες οδηγίες του ΥΠΕΚΑ " Σχεδιάζοντας για όλους "

2. Ένας τουλάχιστον **(1) χώρος υγιεινής** ανά συγκρότημα χώρων υγιεινής, έστω και μικτής χρήσης, προσβάσιμου από αυτά κι όχι λιγότεροι από το **5% του συνολικού πλήθους των χώρων υγιεινής για χρήση κοινού.**

Οι παραπάνω χώροι συνυπολογίζονται στο πλήθος των χώρων που επιβάλλονται από άλλες διατάξεις

3. Ένας τουλάχιστον **(1) χώρος στάθμευσης**, κατάλληλος για χρήση αναπηρικών αυτοκινήτων κι όχι λιγότεροι από το **5% του συνολικού πλήθους των χώρων στάθμευσης.**

4. Για περιπτώσεις έκτακτων αναγκών:

- 1 τουλάχιστον προσβάσιμος χώρος αναμονής μίας θέσης αμαξιδίου σε κάθε όροφο, όταν ο **πληθυσμός του ορόφου είναι μικρότερος από 200 άτομα**, ή
- 1 χώρος με δύο θέσεις αμαξιδίου, όταν ο **πληθυσμός του ορόφου είναι μεγαλύτερος από 200 άτομα.**

Άρθρο 26§1,2
Ν.4067/12,
ΦΕΚ Α' 79

Άρθρο 26§1,2
Ν.4067/12,
ΦΕΚ Α' 79

Στα **ΝΕΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ**, σε περιοχές που βρίσκονται εντός ή εκτός σχεδίων, για τα άτομα με αναπηρία και τα "εμποδιζόμενα" άτομα, θα πρέπει να εξασφαλίζονται :

1. **Αυτόνομη** (χωρίς τη βοήθεια κανενός) & **ασφαλής** (από κάθε άποψη):

- **Οριζόντια και κατακόρυφη προσπέλαση**, ήτοι δυνατότητα προσέγγισης των κτιρίων (από πεζοδρόμια, κοινόχρηστους χώρους), εισόδου (ράμπες, ανελκυστήρες, διάδρομοι κλπ) και κίνησης.
- **Εξυπηρέτησή τους**, ήτοι πρόσβαση σ' όλες τις υπηρεσίες που παρέχει το κτίριο **και ο εξοπλισμός του**

σε όλους τους **εσωτερικούς και εξωτερικούς κοινόχρηστους χώρους** των παραπάνω κτιρίων (περιβάλλον χώρος, διάδρομοι κλπ), σύμφωνα με τις ισχύουσες οδηγίες του ΥΠΕΚΑ " **Σχεδιάζοντας για όλους** "

2. Συνθήκες **εύκολης μετατρεψιμότητας** των κατοικιών (**αυτόνομων ή διαμερισμάτων**) σε κατοικίες μελλοντικών χρηστών με αναπηρία/εμποδιζόμενων ατόμων, **χωρίς να θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου.**

3. Για περιπτώσεις έκτακτων αναγκών (πχ σεισμοί, πυρκαγιές, πλημμύρες) ⁽¹⁾:

- **1** τουλάχιστον προσβάσιμος **χώρος αναμονής μίας θέσης αμαξιδίου** σε κάθε όροφο, όταν ο πληθυσμός του ορόφου είναι μικρότερος από 200 άτομα ή,
- **1** τουλάχιστον χώρος αναμονής με **δύο θέσεις αμαξιδίου**, όταν ο πληθυσμός του ορόφου είναι μεγαλύτερος από 200 άτομα.

Σχόλια:

1. Οι θέσεις αυτές αναμονής θα πρέπει να προσφέρουν απόλυτη ασφάλεια στα εξυπηρετούμενα άτομα (πυροδιαμέρισμα κλπ).
2. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τους κανονισμούς πυρασφαλείας, ΟΑΣΠ κλπ, τα κτίρια πρέπει να διαθέτουν σχέδια έκτακτης ανάγκης, ενώ οι πόλεις επιλεγμένα επιχειρησιακά σχέδια και χώρους καταφυγής του πληθυσμού.

Στα **ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΚΤΙΡΙΑ ΕΚΤΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ**, σε περιοχές που βρίσκονται εντός ή εκτός σχεδίων ή οικισμών, για τα άτομα με αναπηρία και τα "εμποδιζόμενα" άτομα:

1. **Ανεξαρτήτως νομιμότητας**, μέχρι το έτος 2020, **επιβάλλεται να έχουν ολοκληρωθεί** οι απαραίτητες διαμορφώσεις, **ώστε οι λειτουργικοί χώροι τους να είναι προσπελάσιμοι** από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα, σε κτίρια:

- a. Στέγασης **Δημοσίων Υπηρεσιών** (Υπουργεία, Εφορίες κλπ)
- b. Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου
- c. Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου του ευρύτερου Δημόσιου τομέα,
- d. Κοινοφελών Οργανισμών
- e. Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμοι, Περιφέρειες)

f. **Συνάθροισης κοινού**, όπως:

χώροι συνεδρίων / εκθέσεων / μουσείων,
χώροι συναυλιών,
αθλητικών ή πολιτιστικών συγκεντρώσεων,
ναοί,
θέατρα / κινηματογράφοι,
εστιατόρια/ ζαχαροπλαστεία/ καφεενεία/ κέντρα διασκέδασης,
αίθουσες πολλαπλών χρήσεων,
αίθουσες αναμονής επιβατών,
τράπεζες/ανταλλακτήρια

Άρθρο 26§4
Ν.4067/12,
ΦΕΚ Α' 79

- g. Προσωρινής Διαμονής,
- h. Εκπαίδευσης,
- i. Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας,
- j. Δικαιοσύνης και Σωφρονισμού,
- k. Γραφείων και Εμπορίου,
- l. Βιομηχανίας και Βιοτεχνίας,
- m. Στάθμευσης Αυτοκινήτων
- n. Πρατηρίων Καυσίμων,

Όπου:

- Ο προβλεπόμενος **ανελκυστήρας** σ' αυτά μπορεί να κατασκευαστεί **για ένα χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου** σύμφωνα με τα οριζόμενα στο πρότυπο ΕΛΟΤ -EN 81/ μέρος 70 ⁽²⁾
- Ο προβλεπόμενος προσπελάσιμος από ΑμεΑ κλπ **χώρος υγιεινής**, μπορεί να είναι **μόνο ένας** μικτής χρήσης (ανδρών -γυναϊκών)

Άρθρο 27§2
Ν.4067/12,
ΦΕΚ Α' 79

Στα **NOMIMΩΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΚΤΙΡΙΑ**, σε περιοχές που βρίσκονται εντός σχεδίων (δεν ισχύει για οικισμούς ή εκτός σχεδίου περιοχές, βλ άρθρο 1§1,2,3 Ν.4067/12):

1. Σε **ΟΛΑ ΤΑ ΚΤΙΡΙΑ** ⁽³⁾

- ο που δεν διαθέτουν ανελκυστήρα και κατά το χρόνο ανέγερσής τους δεν ήταν υποχρεωτική η κατασκευή του,
- ο ανεξάρτητα από τη χρήση τους από ΑμεΑ ή/και εμποδιζόμενα άτομα,

είναι δυνατή η κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος και των ειδικών όρων δόμησης της περιοχής (συντελεστές δόμησης/ κάλυψης/όγκου, ύψους, πλαγιών αποστάσεων, προκηπίων κλπ).

Για την εφαρμογή της διάταξης **απαιτούνται**:

- ο Σύνταξη ή ενημέρωση της **ταυτότητας κτιρίου** (άρθρο 4 Ν.3843/10, ΦΕΚ Α' 62) ⁽⁴⁾
- ο Έκδοση αδείας δόμησης **ή**
Έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας αν ο ανελκυστήρας απαιτείται για τη μετακίνηση ΑμεΑ ή εμποδιζομένων ατόμων (άρθρο 45§2ζ Ν.4067/12).
- ο Απλή ενημέρωση της αρμόδιας πολεοδομικής αρχής (ΥΔΟΜ) και του Αστυνομικού τμήματος της περιοχής 48ώρες προ της εκτέλεσης των υπολοίπων εργασιών (πλην ανελκυστήρα), εφόσον δεν θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου (άρθρο 4§3α Ν.4067/12).
- ο Έγκριση Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής, σε περιπτώσεις εφαρμογής σε **διατηρητέα κτίρια και παραδοσιακούς οικισμούς** ⁽⁵⁾.

2. Στα κτίρια με χρήση **ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ**⁽³⁾

- που δεν διαθέτουν ανελκυστήρα (ανεξάρτητα αν κατά το χρόνο ανέγερσής τους ήταν ή όχι υποχρεωτική η κατασκευή του), και
- δεν διασφαλίζουν προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα⁽⁶⁾,

Εφόσον :

- διαμένουν άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα σ' αυτά
- τα σχετικά έξοδα καλυφθούν από τους ενδιαφερόμενους
- οι τοποθετούμενες εγκαταστάσεις δεν δημιουργούν προβλήματα ασφαλείας τόσο στους χρήστες τους, όσο και τους υπόλοιπους χρήστες των κτιρίων

είναι δυνατή η τοποθέτηση διάταξης (ράμπας ή αναβατορίου)⁽⁷⁾, που θα διασφαλίζει την πρόσβαση των ΑμεΑ κλπ από το πεζοδρόμιο στους εσωτερικούς / εξωτερικούς κοινόχρηστους χώρους κατά παρέκκλιση κάθε ισχύουσας διάταξης ή κανονισμού (πχ των διατάξεων του παρόντος, των ειδικών όρων δόμησης της περιοχής, του κανονισμού συνιδιοκτησίας).

Για την εφαρμογή της διάταξης **απαιτούνται:**

- Σύνταξη ή ενημέρωση της **ταυτότητας κτιρίου** (άρθρο 4 Ν.3843/10, ΦΕΚ Α' 62)
- Έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας για τον τυχόν ανελκυστήρα (άρθρο 4§2ζ Ν.4067/12).
- Απλή ενημέρωση της αρμόδιας πολεοδομικής αρχής (ΥΔΟΜ) και του Αστυνομικού τμήματος της περιοχής 48ώρες προ της εκτέλεσης των υπολοίπων εργασιών (πλην ανελκυστήρα), εφόσον δεν θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου (άρθρο 4§3α Ν.4067/12).

<p>Άρθρο 5§4 N.4067/12, ΦΕΚ Α' 79</p>	<p>Σε κάθε περίπτωση μεταβολής χρήσης κτιρίου ή χώρου κτιρίου πρέπει να διασφαλίζεται υποχρεωτικά η προσβασιμότητα στα άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα στους κοινόχρηστους χώρους του κτιρίου <u>με την προϋπόθεση να μην θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου.</u></p> <p>Σε αντίθετη περίπτωση η κατασκευή θεωρείται αυθαίρετη.</p>
---	--

Σχόλια:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 23§1α του Ν.4067/12 κτίριο ή τμήμα αυτού θεωρείται νομίμως υφιστάμενο αν έχει ανεγερθεί **με νόμιμη οικοδομική άδεια και σύμφωνα με τους όρους αυτής.** Επομένως, σε όσες περιπτώσεις διαπιστώνεται ότι δεν έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες από την τότε νομοθεσία διατάξεις για τα ΑμεΑ τόσο ως προς τα κτίρια όσο και ως προς τις διαμορφώσεις του περιβάλλοντος χώρου τους (άρθρο 28 Ν.2831/00, ΦΕΚ Α' - άρθρο 29§5 Ν.1577/85, ΦΕΚ Α' κλπ), ανεξάρτητα αν εκδόθηκε ή όχι οικοδομική άδεια, τα κτίρια **δεν θεωρούνται ως νομίμως υφιστάμενα, δηλαδή είναι αυθαίρετα.** Επομένως, εκτός των ειδικών προστίμων που προβλέπονται γι' αυτά (πχ άρθρο 82§5 Ν.3057/02, ΦΕΚΑ'239) επιβάλλεται κατ' αρχήν η δήλωσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρων 24 κλπ του Ν.4014/11 και στη συνέχεια η συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.
2. Το συγκεκριμένο πρότυπο αναφέρεται σε κανόνες ασφαλείας για την κατασκευή και εγκατάσταση ανελκυστήρων και περιλαμβάνει ειδικά μέτρα για την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρία, η δε εφαρμογή του ως εθνικού προτύπου θα έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί τον Νοέμβριο 2003.
3. **Όπως διατυπώνεται στο άρθρο 27§2 του Ν.4067/12, η διάταξη είναι ανεξάρτητη από την εξυπηρέτηση ΑμεΑ** ή/και εμποδιζόμενα άτομα και, γενικά, δεν υπόκειται σε καμία πρόσθετη έγκριση, σε αντίθεση με τα μέχρι σήμερα ισχύοντα, όπου απαιτείτο έγκριση Περιφερειάρχη (άρθρο 21§5 Ν.1577/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του Ν.2831/00, ΦΕΚΑ'140). Επομένως, μέχρι την ενδεχόμενη τροποποίησή της, είναι δυνατή η εφαρμογή της σε όλα ανεξαιρέτως τα εντός σχεδίου κτίρια.
4. Ο Νόμος για την "ταυτότητα Κτιρίου" δεν έχει ενεργοποιηθεί ακόμα.
5. Η ειδική αυτή διάταξη προφανώς κατισχύει του άρθρου 1§3 του Ν.4067/12 που εξαιρεί γενικά τους νόμιμους οικισμούς από την εφαρμογή της. Υπενθυμίζουμε ότι **η προϊσχύουσα διάταξη** (άρθρο 18 του Ν.2831/00, ΦΕΚΑ'140) **ίσχυε παντού** (άρθρο 13§23 του Ν.3212/03, ΦΕΚ Α'308)
6. Στην περίπτωση αυτή παρόλο που δεν χρησιμοποιείται ο όρος "εμποδιζόμενα άτομα", οι 2 αυτοί όροι γενικά ταυτίζονται. Επισημαίνεται ότι η αναφορά σε "άτομα με αναπηρία **και** μειωμένη κινητικότητα", δημιουργεί κινδύνους παρερμηνείας που θα μπορούσαν να αποκλείσουν την εφαρμογή της για ειδικές ομάδες (πχ τυφλούς, κωφούς, άτομα με νοητική υστέρηση κλπ που αν και -εμμέσως- έχουν μειωμένη κινητικότητα, δεν μπορεί να πιστοποιηθεί ιατρικά ως τέτοια, βλ. ΦΕΚ Β' 1506/4-5-12)

7. Ο όρος " τοποθέτηση" υπονοεί προφανώς ότι δεν γίνονται μετατροπές/επεμβάσεις στο κτίριο, για τις οποίες απαιτείται ιδιαίτερη άδεια. Στον δε όρο "αναβατόριο", αν και δεν ορίζεται νομικά, συμπεριλαμβάνονται και οι ανελκυστήρες. Δηλ. τελικά, φαίνεται ότι είναι δυνατή η τοποθέτηση προκατασκευασμένων φρεατίων ανελκυστήρων κλπ
8. Η παρούσα διάταξη του Νόμου πρέπει να χρησιμοποιηθεί με προσοχή, καθόσον προβλέπει δυνατότητα υπέρβασης όρων δόμησης, πολεοδομικών κανονισμών κλπ, έστω κι αν δεν έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες τήρησής της, εντός των επιτρεπομένων ορίων.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Από τις υποχρεώσεις που αφορούν ΑμεΑ ή/και εμποδιζόμενα άτομα **απαλλάσσονται:**

1. **Όλα τα κτίρια, εφόσον :**

- a. Έχουν πρόσβαση σε **δρόμο με βαθμίδες.**
- b. Βρίσκονται σε οικόπεδα με **ελάχιστη διαφορά στάθμης** του φυσικού εδάφους στην Ο.Γ. από την επιφάνεια του πεζοδρομίου **μεγαλύτερη των 2.50μ**

2. **Τα νέα κτίρια** (άδεια δόμησης μετά την 9-4-2012), **απαλλάσσονται** από την υποχρέωση για πρόσβαση στους άνω του ισογείου ορόφους, εσωτ. εξώστες ή "αναβαθμούς" **εφόσον:**

- a. Οι **εσωτερικοί εξώστες** ⁽²⁾ ή οι **"αναβαθμοί"** ⁽³⁾ έχουν:
  - i. χρήση ίδια με την κύρια αίθουσα
  - ii. επιφάνεια μικρότερη του 50% της κύριας αίθουσας και μέχρι 100τμ **ή,**
- b. Οι εσωτερικοί εξώστες ή οι **"αναβαθμοί"** έχουν χρήση **"βοηθητική"** **ή,**
- c. Το συνολικό εμβαδόν των πάνω από το ισόγειο ορόφων είναι μικρότερο των 200τμ **ή,**
- d. Το μικτό εμβαδό κάθε ορόφου πάνω από το ισόγειο, είναι μικρότερο των 70τμ

Οι εξαιρέσεις των περιπτώσεων c και d **δεν ισχύουν**, αν η **χρήση του κτιρίου** είναι η μοναδική στον οικισμό και ταυτόχρονα στους πάνω από το ισόγειο ορόφους υπάρχουν χρήσεις για εξυπηρέτηση κοινού διαφορετικές από αυτές που υπάρχουν στον ισόγειο όροφο ⁽⁴⁾.

3. **Τα υφιστάμενα κτίρια :**

- a. Τα οποία δεν μπορούν να διαμορφωθούν/διασκευαστούν για την εφαρμογή των ανωτέρω, χωρίς να τροποποιηθεί ο **φέρων οργανισμός** τους ⁽¹⁾ (Άρθρο 5§4 Ν.4067/12 / **ερμηνεία**)

Άρθρο 26§5
Ν.4067/12,
ΦΕΚ Α' 79

b. Κτίρια Εμπορίου και Γραφείων (εκτός αυτών που στεγάζουν υπηρεσίες Δημοσίου, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, ΟΤΑ) και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος με τραπεζοκαθίσματα και μικτό εμβαδό 100τμ, μόνον ως προς την υποχρέωση δημιουργίας προσβάσιμων **χώρων υγιεινής** για το κοινό, **εφόσον** αυτό προκαλεί **δυσανάλογη επιβάρυνση** στους ιδιοκτήτες τους κι εφόσον εκδοθεί σχετική ΚΥΑ.

Σχόλια:

1. Η διάταξη αναφέρει "των οποίων δεν θίγεται ο φέρων οργανισμός" και προφανώς είναι ασαφής. Μάλιστα, όπως έχει διατυπωθεί ή διάταξη, είναι δυνατόν να απαλλάσσονται των σχετικών υποχρεώσεων κτίρια, όπου μικρές ασφαλείς επεμβάσεις στον ΦΟ θα μπορούσαν να δώσουν λύσεις (πχ οπές σε πλάκες για κατασκευή φρεατίου ανελκυστήρα). Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ληφθεί πρόνοια από το ΥΠΕΚΑ ώστε, μέσω της μελέτης προσβασιμότητας αλλά και έκθεσης αρμοδίου μηχανικού όσον αφορά τον ΦΟ του κτιρίου, να αποδεικνύεται ότι έχει εξαντληθεί η διερεύνηση δυνατοτήτων επίλυσης της πρόσβασης ΑμεΑ κλπ με υπάρχοντα μηχανικά μέσα.
2. Οι εσωτερικοί εξώστες ή πατάρια, δεν θεωρούνται όροφοι (βλ & άρθρο 2§28)
3. Ο όρος «αναβαθμός» δεν ορίζεται επαρκώς, με αποτέλεσμα να δίνεται η δυνατότητα να εξαιρεθεί της υποχρέωσης συμμόρφωσης με τις διατάξεις περί ΑμεΑ κλπ οποιοδήποτε ανισόπεδο τμήμα χώρου (η συνολική διάταξη αποτελεί αντιγραφή της §6 του άρθρου 28 του Ν.2831/00)
4. Και η διάταξη αυτή είναι ασαφής. Είναι πιθανόν να εννοεί ότι οι εξαιρέσεις υποχρέωσης προσβασιμότητας από ΑμεΑ κλπ ως προς τους ορόφους δεν ισχύουν, στις περιπτώσεις που η χρήση κάποιου ορόφου είναι μοναδική στην πόλη ή τον οικισμό, ενώ δεν αναφέρεται αν και πως εφαρμόζεται στις εκτός σχεδίου περιοχές.

ΤΡΟΠΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

<p>Άρθρο 26§2,3 Ν.4067/12, ΦΕΚ Α' 79</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Οι οριζόντιες και κατακόρυφες οδεύσεις σε όλα τα κτίρια: Αρχίζουν από τη στάθμη του πεζοδρομίου ⁽¹⁾ και φτάνουν μέχρι την πόρτα του ανελκυστήρα και τους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους των κτιρίων αυτών ⁽²⁾ Αποτελούνται από στοιχεία κατάλληλων προδιαγραφών, όπως ράμπες, αναβατόρια, ανελκυστήρες κλπ ○ Οι κοινής χρήσης υπαίθριοι χώροι των οικοπέδων, στα οποία κατασκευάζονται τα κτίρια κατοικιών, επιβάλλεται να διαμορφώνονται κατάλληλα, εφόσον το επιτρέπει η μορφολογία του εδάφους ώστε να χρησιμοποιούνται και από άτομα με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενα άτομα.
--	---

Σχόλια:

1. Σύμφωνα με τον Κτιριοδομικό κανονισμό (Αποφ. ΥΠΕΧΩΔΕ 3046/304/1989, ΦΕΚ Δ'59), "**Υπόχρεοι για την κατασκευή και συντήρηση των πεζοδρομίων** και των τεχνικών έργων που τα αποτελούν (κράσπεδα, ρείθρα, υπόστρωμα και επίστρωση ή επικάλυψη) **είναι οι ιδιοκτήτες των παρόδιων ακινήτων** μπροστά στα οποία βρίσκονται" (άρθρο 24§2.1). Τους ιδιοκτήτες των παρόδιων ακινήτων βαρύνει σε αρκετές περιπτώσεις και η ανακατασκευή των πεζοδρομίων (άρθρα 24§2.2&2.3), ενώ οι προδιαγραφές κατασκευής ορίζονται από τα Δημοτικά Συμβούλια (άρθρο 24§3), που υποχρεούνται να τηρούν μεταξύ άλλων τόσο τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού, όσο και τις διατάξεις του "Σχεδιάζοντας για όλους", των Πολεοδομικών Σταθεροτύπων (Αποφ. ΥΠΕΧΩΔΕ 10788/04, ΦΕΚ Δ'285) κλπ.
2. Σε περίπτωση μη τήρησης των διατάξεων αυτών, **είναι προφανές ότι οι μηχανικοί θεωρούνται συνυπεύθυνοι έναντι των Νόμων και τυχόν αστικών απαιτήσεων.**
3. Γενικά, εκτός αν προβλέπεται ρητά διαφορετικά, όλοι οι εσωτερικοί και εξωτερικοί χώροι των κτιρίων πρέπει να είναι προσβάσιμοι από ΑμεΑ ή/και εμποδιζόμενα άτομα.
4. Κατά τη σχεδίαση των κτιρίων και εγκαταστάσεων, θα πρέπει πάντοτε να προβλέπεται και η σήμανση των χώρων (για τυφλούς κλπ), ενώ θα πρέπει να προδιαγράφονται απαραίτητα και τα υλικά κατασκευής.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

Άρθρο 26§6
Ν.4067/12,
ΦΕΚ Α' 79

Κατά τη **διαμόρφωση ή ανακατασκευή** των κοινόχρηστων χώρων των οικισμών, όπως:
Χώρων κυκλοφορίας πεζών (πχ πλατειών/ πεζοδρόμων/ πεζοδρομίων/ νησίδων)
Χώρων πρασίνου (πχ άλσεων)
Στάσεων, αποβαθρών κλπ

εφόσον το επιτρέπει η μορφολογία του εδάφους ⁽¹⁾,

επιβάλλεται να εξασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης ΑμεΑ ή εμποδιζόμενων ατόμων με:

οδεύσεις πεζών/οδεύσεις τυφλών

κεκλιμένα επίπεδα (ράμπες) χωρίς αναβαθμούς, με κλίση μέχρι 5%,

προσβάσιμα μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών,

κατάλληλη τοποθέτηση αστικού εξοπλισμού όπως στεγάστρων, καθιστικών, στύλων φωτισμού, κάδων απορριμμάτων, σήμανσης κλπ ⁽²⁾,

καθώς και **να διαμορφώνεται** ποσοστό 5% των **χώρων στάθμευσης** ή **τουλάχιστον ένας** για χρήση αναπηρικών αυτοκινήτων, σύμφωνα με τις Οδηγίες "Σχεδιάζοντας για Όλους" του ΥΠΕΚΑ .

Σε πεζοδρόμια και σε πεζοδρόμους και λοιπούς **κοινόχρηστους χώρους του μη βασικού δικτύου πεζοδρόμων** ⁽³⁾, εφόσον η μορφολογία του εδάφους δεν επιτρέπει τη δυνατότητα δημιουργίας πλήρως προσβάσιμων χώρων κίνησης για άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο, εξασφαλίζεται πάντοτε η προσβασιμότητα για τις λοιπές κατηγορίες χρηστών.

Σχόλια:

1. Η διάταξη είναι ασαφής καθόσον περιέχει δέσμευση που μπορεί να παρερμηνευτεί από τους φορείς υλοποίησης ("εφόσον το επιτρέπει η μορφολογία του εδάφους"). Πάντως, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει η απαλλαγή από τις υποχρεώσεις εφαρμογής διατάξεων για ΑμεΑ και εμποδιζόμενα άτομα, αφορά μόνο εκείνες τις διατάξεις των οποίων η εφαρμογή δεν θα είχε πρακτικό αποτέλεσμα, πράγμα που επισημαίνεται στις υποχρεώσεις για το μη βασικό δίκτυο πεζοδρόμων. Δηλ. μπορεί η αυτόνομη χρήση από άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο πεζόδρομου με μεγάλη κλίση να μην επιδέχεται λογικής λύσης, όμως η σχεδίαση και κατασκευή των ΚΧ με δυνατότητα χρήσης του παραπάνω ΑμεΑ με τη βοήθεια συνοδού, αλλά και η αυτόνομη χρήση από άλλα εμποδιζόμενα άτομα, είναι αυτονόητη.
2. Η αντιμετώπιση του εν λόγω θέματος από τις Τεχνικές Υπηρεσίες κυρίως των Δήμων, είναι συνήθως αποσπασματική και χωρίς κανένα προγραμματισμό και μελέτη, πράγμα που οδηγεί στη συστηματική και διαρκή υποβάθμιση των οικιστικών ιστών. Όπως προαναφέρθηκε όμως, μη τήρηση τουλάχιστον της Νομοθεσίας (πχ του "Σχεδιάζοντας για Όλους"), καθιστά τους ιδιώτες μηχανικούς συνυπεύθυνους, στο μέτρο της ιδιοκτησίας του πελάτη τους (πλάτη πεζοδρομίων, διαμορφώσεις θέσεων φυτεύσεων, συναρμογές σε ράμπες οχημάτων κλπ)
3. Ως **Βασικό Δίκτυο Πεζοδρόμων**, ορίζεται το δίκτυο που οδηγεί στις μεγάλες συγκεντρώσεις πεζών (εμπορικοί δρόμοι, σχολεία, πλατείες, άλση, πάρκα, εκκλησίες, στάσεις & σταθμοί μέσων μεταφοράς, μεγάλοι χώροι στάθμευσης κλπ) στο εσωτερικό της "κυψέλης" (περιοχή η οποία περιβάλλεται από οδούς μέσης ταχύτητας, στις οποίες δεν είναι δυνατή η κίνηση διέλευσης) και παράλληλα που συνδέει μια "κυψέλη" με τις γειτονικές της και τα σημεία συγκέντρωσης πεζών στις γειτονικές περιοχές. Ως **Δευτερεύον Δίκτυο Πεζοδρόμων** ("μη βασικό"), ορίζεται το δίκτυο που οδηγεί τους κατοίκους από τις κατοικίες τους στο βασικό δίκτυο πεζοδρόμων. Επειδή ο όρος δίνει τη δυνατότητα ερμηνειών από τους φορείς υλοποίησης, ίσως είναι χρήσιμο να περιγραφθεί στους ορισμούς του ΝΟΚ.
4. Το "Σχεδιάζοντας για Όλους" του ΥΠΕΚΑ σε συνδυασμό και με άλλα Διατάγματα και Οδηγίες (πχ για τα Πολεοδομικά Σταθερότυπα), αποτελούν νομοθετήματα/"Κανόνες Τέχνης και Επιστήμης", πολύτιμα εργαλεία για τους φορείς υλοποίησης κοινοχρήστων χώρων (τεχνικές υπηρεσίες, Δημοτικά Συμβούλια κλπ). Παραβίασή τους, διαρρηγγύει την "προσβάσιμη αλυσίδα" και τίθενται θέματα ποινικών ευθυνών και αστικών διεκδικήσεων από οιονδήποτε χρήστη, ΑμεΑ ή μη.

ΑΛΛΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 11§6κζ Ν.4067/12, ΦΕΚ Α' 79	Σε κτίρια που δεν υπάρχει απαίτηση κατασκευής ανελκυστήρα, η επιφάνεια πρόβλεψης ανελκυστήρα για άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα (1.60X1.90), δεν προσμετρείται στο Συντελεστή Δόμησης του οικοπέδου.
Άρθρο 14§1 Ν.4067/12, ΦΕΚ Α' 79	Η τοποθέτηση του κτιρίου στο οικόπεδο <u>οφείλει να διασφαλίζει</u> την απρόσκοπτη πρόσβαση ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων σε αυτό.
Άρθρα 17§3γ & 17§7γ Ν.4067/12, ΦΕΚ Α' 79	Στους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου ή γηπέδου επιτρέπονται διαμορφώσεις για την κατασκευή μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων Η υλοποίηση όμως των κατασκευών αυτών επιτρέπεται εφόσον όμως καλύπτονται οι υποχρεώσεις για τη φύτευση (άρθρο 17§2)
Άρθρο 17§8-Βγ Ν.4067/12, ΦΕΚ Α' 79	Στην επιφάνεια των προκηπίων επιτρέπονται στοιχεία διευκόλυνσης της μετακίνησης ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων, εφόσον όμως καλύπτονται οι υποχρεώσεις για τη φύτευση (άρθρο 17§2)
Άρθρα 16§8 & 17§4 Ν.4067/12, ΦΕΚ Α' 79	Μέσα στις ελάχιστες αποστάσεις Δ ή δ του υποχρεωτικού ακάλυπτου χώρου επιτρέπονται και κατασκευές για την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων (λειτουργικά στοιχεία).

<p>Άρθρο 23§2γ Ν.4067/12, ΦΕΚ Α' 79 <i>(ερμηνεία λόγω κάκιστης διατύπωσης)</i></p>	<p>Οι όροι δόμησης, κανονιστικές και πολεοδομικές διατάξεις του παρόντος Νόμου που αφορούν άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα (πχ ΣΔ, κάλυψη, κατασκευές στα "Δ", στους ακάλυπτους χώρους, τα προκήπια), εφαρμόζονται και σε κτίρια που υφίστανται νόμιμα (άρθρο 23§1), εφόσον δεν είχαν οριστεί αντίστοιχες διατάξεις κατά το χρόνο κατασκευής του υφισταμένου κτίσματος.</p>
<p>Άρθρο 20§1α Ν.4067/12, ΦΕΚ Α' 79</p>	<p>Στους δημόσιους κοινόχρηστους χώρους του οικισμού επιτρέπονται κατασκευές για την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων (για προδιαγραφές βλ & Αποφ 52488/01, ΦΕΚ Β'18/02)</p>
<p>Άρθρο 26§7 Ν.4067/12, ΦΕΚ Α' 79</p>	<p>Αρμόδιος για επίλυση των ειδικών θεμάτων προσβασιμότητας είναι ο ΥΠΕΚΑ που αποφασίζει μετά από εισήγηση της "Επιτροπής Προσβασιμότητας" που:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Συνίσταται με απόφασή του (μετέχουν κι εκπρόσωποι της Εθν. Συνομ/δίας ΑμεΑ) ○ Εδρεύει στο ΥΠΕΚΑ ○ Γνωμοδοτεί μετά από προσφυγή σ' αυτήν των αρμοδίων γνωμοδοτικών ή ελεγκτικών οργάνων (Συμβούλια Αρχιτεκτονικής, ΥΔΟΜ, Ελεγκτές Δόμησης κλπ)
<p>Άρθρο 35 Ν.4067/12, ΦΕΚ Α' 79</p>	<p>Καταργούμενες διατάξεις Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε διάταξη, η οποία είναι αντίθετη στις ρυθμίσεις του παρόντος, με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 1 και του άρθρου 34.</p>

Σχόλια:

Το άρθρο 35 του Ν.4067/12 είναι βέβαιο ότι θα δημιουργήσει ιδιαίτερα προβλήματα στους μηχανικούς, αφού καλούνται με πλήρη και αποκλειστική ευθύνη να συγκρίνουν και να ερμηνεύσουν σωρεία αντικρουόμενων διατάξεων και να αποφασίσουν τι τελικά ισχύει, στα πλαίσια μελετών που δεν ελέγχονται από κανέναν και απλά θεωρούνται κατά την έκδοση αδειας δόμησης (πχ μελέτη προσβασιμότητας)! Και τούτο λόγω της προφανούς αδυναμίας του Νομοθέτη για διατύπωση πλήρους και σαφούς διάταξης.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

<p>Άρθρα 352B & 956 N.4030/11, ΦΕΚ Α' 249</p>	<p>Για την έκδοση άδειας δόμησης υποβάλλονται η έγκριση δόμησης και -μεταξύ άλλων- Αρχιτεκτονική μελέτη, στην οποία εμπεριέχεται η μελέτη παθητικής πυροπροστασίας και η μελέτη προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία όπου απαιτείται.</p>
<p>Άρθρο 754γ N.4030/11, ΦΕΚ Α' 249 & Άρθρο 452 ΚΥΑ 9875/12, ΦΕΚ Β'465</p>	<p>Οι ελεγκτές δόμησης μετά την ολοκλήρωση του κτιρίου (τελικός έλεγχος), κατά τον έλεγχο τήρησης των διαμορφώσεων περιβάλλοντος χώρου του κτιρίου, υποχρεούνται να ελέγξουν την υλοποίηση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, των προβλεπομένων για την πρόσβαση και εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία και εμποδιζομένων ατόμων.</p>

Σχόλια:

1. Οι προδιαγραφές και ειδικές ρυθμίσεις που αφορούν τη σύνταξη/παρουσίαση της μελέτης προσβασιμότητας θα οριστούν με ΠΔ, μετά από πρόταση του Υπ. ΠΕ.Κ.Α. (άρθρο 2658, Ν.4067/12). Μέχρι να εκδοθεί το ΠΔ, για τη διευκόλυνση των μελετητών δίδονται διευκρινήσεις με την [Εγκ.9/13-6-12 του ΥΠΕΚΑ](#).
2. Αν και οι διατάξεις περί ΑμεΑ και εμποδιζόμενα" άτομα αφορούν -εν δυνάμει- όλο τον πληθυσμό της χώρας, η δε διεκδίκηση των σχετικών δικαιωμάτων σε περίπτωση παραβίασης είναι ιδιαίτερα βασανιστική για οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο (πόσο μάλλον όταν αφορά επισκέπτες των κτιρίων !!!), **ο Νομοθέτης, μέχρι στιγμής τουλάχιστον, δεν προβλέπει ελέγχους όσον αφορά την τήρησή τους στο εσωτερικό των κτιρίων**, καθιστώντας τη διάταξη κατ' αρχήν "τυπική" (βλ. άρθρο 4 ΚΥΑ. οικ. 9875/2012, ΦΕΚ Β'469). Κανένας επί πλέον έλεγχος και κύρωση δεν προβλέπεται για τους Κοινόχρηστους Χώρους των πόλεων/οικισμών και Αγαθά/Υπηρεσίες, παρέχοντας ουσιαστικά το δικαίωμα στους ΟΤΑ να παρανομούν συστηματικά!

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Μελέτη Προσβασιμότητας δηλ. η ορθή εφαρμογή των διατάξεων για τα ΑμεΑ και εμποδιζόμενα άτομα προϋποθέτει εξειδίκευση και εμπειρία, δηλ. βαθιά γνώση του αντικειμένου, **επηρεάζοντας ολόκληρο τον σχεδιασμό των κτιρίων και εγκαταστάσεων.**

Επειδή η κακή ή πλημμελής εφαρμογή τους δημιουργεί **κοινωνικούς αποκλεισμούς και καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων**, η Πολιτεία οφείλει να θεσπίσει κανόνες αυστηρού ελέγχου τόσο των μελετών όσο και της εφαρμογής τους και να μην επαφίεται στους "αυτοματισμούς" της κοινωνίας!

Ελέγχοντας παράλληλα & αυστηρά την τήρηση των διατάξεων και στους κοινόχρηστους χώρους των πόλεων/οικισμών όπου η άγνοια, η αδιαφορία και η υποκρισία των "τοπικών αρχόντων" και "αρμοδίων" υπηρεσιών πολλάκις κυριαρχούν!

Η εφαρμογή των διατάξεων για τα ΑμεΑ κλπ στα κτίρια, προσθέτει άνεση και ψυχική υγεία και στους υπόλοιπους χρήστες .

Η Πολιτεία θα μπορούσε κάλλιστα να προσθέσει διατάξεις για προσαύξηση Σ.Δ. κλπ, όσον αφορά τις αναγκαίες προσαρμογές κατοικιών εντός πχ των κατοικιών (πρόσθετες διαστάσεις αποχωρητηρίων, διαδρόμων κλπ), μειώνοντας έστω τις προσαυξήσεις σε άλλα "κίνητρα".

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ:

Συντάσσεται:

- Για κτιριακά έργα για τα οποία απαιτείται άδεια δόμησης
- Για έργα διαμόρφωσης ή ανακατασκευής των Κ.Χ. οικισμών κλπ, που προορίζονται για κυκλοφορία πεζών

Περιλαμβάνει:

1. Τεχνική έκθεση, όπου αναφέρονται:

- Κανονισμοί, οδηγίες, πρότυπα που χρησιμοποιούνται.
- Η φιλοσοφία σχεδιασμού, με συνοπτική αναφορά και στα απαιτούμενα μέτρα διασφάλισης προσβασιμότητας
- Οι προβλεπόμενες εξυπηρετήσεις και οι προδιαγραφές κατασκευής
- Πίνακας εξοπλισμών με τεχνικά χαρακτηριστικά και πιστοποιητικά
- Οι προσβάσιμες διαδρομές (οριζόντιες και κατακόρυφες), με τα χαρακτηριστικά τους (πλήθος ανά όροφο, πλάτος)
- Το σχέδιο διασφάλισης διαφυγής σε έκτακτες ανάγκες

2. Γενικά Σχέδια:

- Σχέδιο περιβάλλοντος χώρου, σε κλίμακα 1:200
- Αρχιτεκτονική μελέτη, με σχέδια κατόψεων/τομών ανά στάθμη, σε κλίμακες 1:50 ή 1:100, όπου σημειώνονται:
  - Οι προσβάσιμες **είσοδοι του κτιρίου**
  - Οι προσβάσιμες **οδεύσεις ανά στάθμη** (οριζόντιες και κατακόρυφες), προς τους **χώρους**

Εγκ 9/13-6-12
ΥΠΕΚΑ

στάθμευση, το υπόγειο, τον περιβάλλοντα χώρο.

- Οι προβλεπόμενες εξυπηρετήσεις (χώροι υγιεινής, ανελκυστήρες, μηχανικά μέσα, ράμπες, θέσεις στάθμευσης κλπ)

3. Σχέδια Λεπτομερειών

Κατασκευαστικές λεπτομέρειες σε κλίμακες 1:20 ή 1:50 (στηθαία, ράμπες, μηχανικά μέσα ανύψωσης, ειδικά τμήματα πάγκων, ειδικό χώρο στάσης αμαξιδίων, ανάγλυφες πινακίδες σήμανσης, επιδαπέδια σήμανση, οδηγοί τυφλών κλπ)

Κανονισμοί:

- Ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός
- Οι ισχύοντες κανονισμοί ειδικών κτιριακών έργων (θεάτρων, κινηματογράφων, σταθμών αυτοκινήτων κλπ)
- Ο ελληνικός κανονισμός φορτίσεως δομικών έργων
- Οι Κανονισμοί κατασκευής ανελκυστήρων
- Οι Κανονισμοί Η/Μ εγκαταστάσεων
- Ο Κτιριοδομικός κανονισμός
- Ο Κανονισμός πυροπροστασίας
- Το ΠΔ-16/96
- Οι Οδηγίες Σχεδιασμού Γραφείου Μελετών για ΑμεΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ
- Οι ειδικές ρυθμίσεις για τους κοινόχρηστους χώρους που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών

Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από Ελληνικούς Κανονισμούς, θα χρησιμοποιούνται το ISO 21542-2011 "Building construction - Accessibility and usability of the built environment", ο "ADA Standards for accessible design" ή/και άλλοι σχετικοί και αναγνωρισμένοι ευρωπαϊκοί και διεθνείς κανονισμοί και πρότυπα.

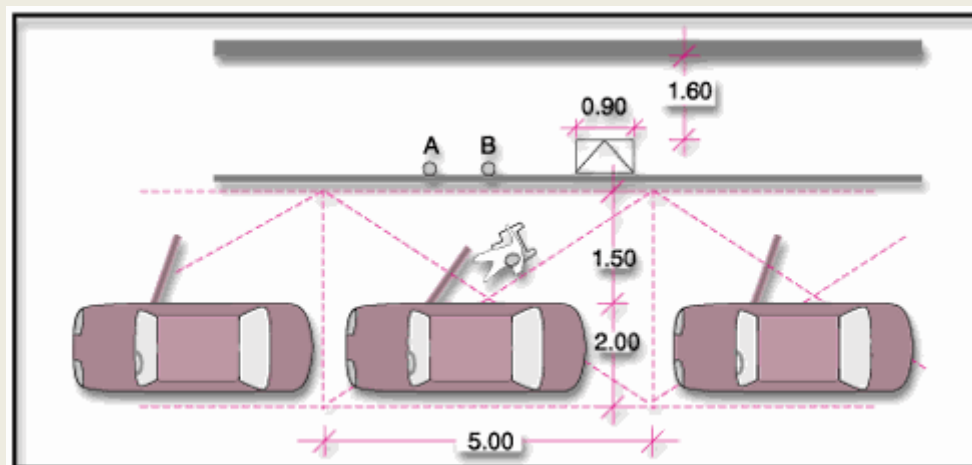
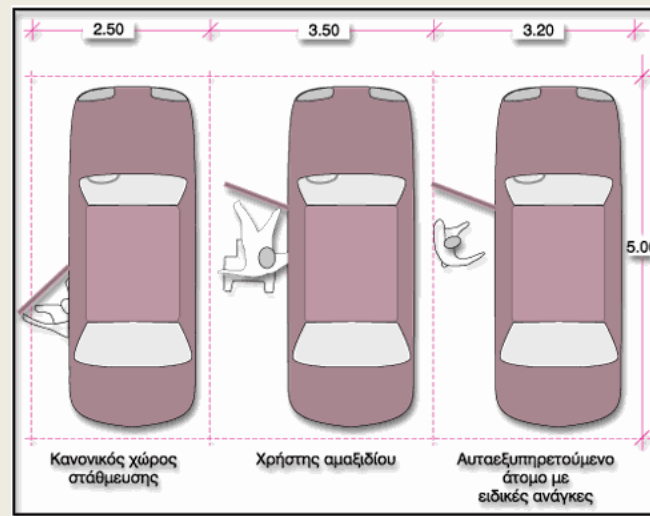

"Σχεδιάζοντας
Για Όλους"

ΥΠΕΚΑ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ:

Στάθμευση αυτοκινήτων

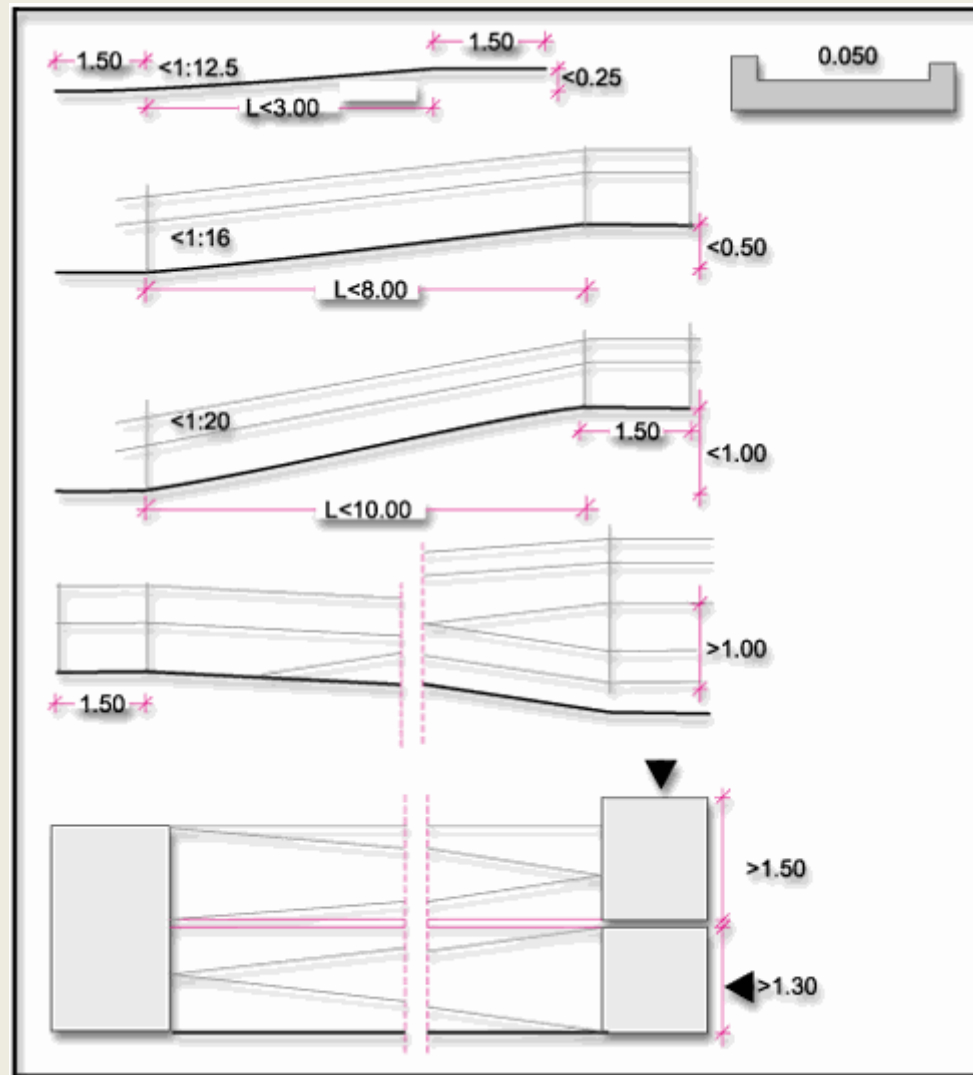

"Σχεδιάζοντας
Για Όλους"

ΥΠΕΚΑ

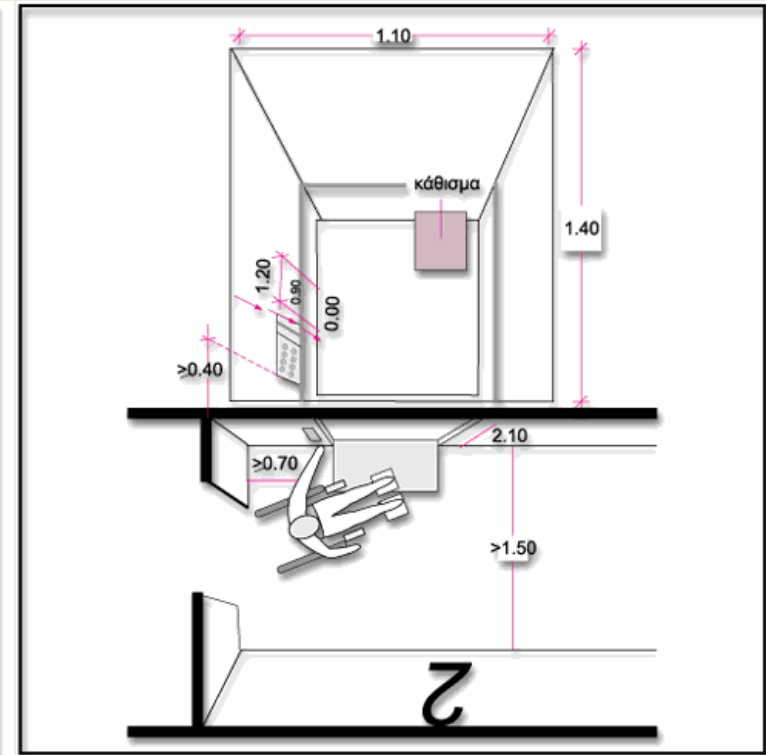
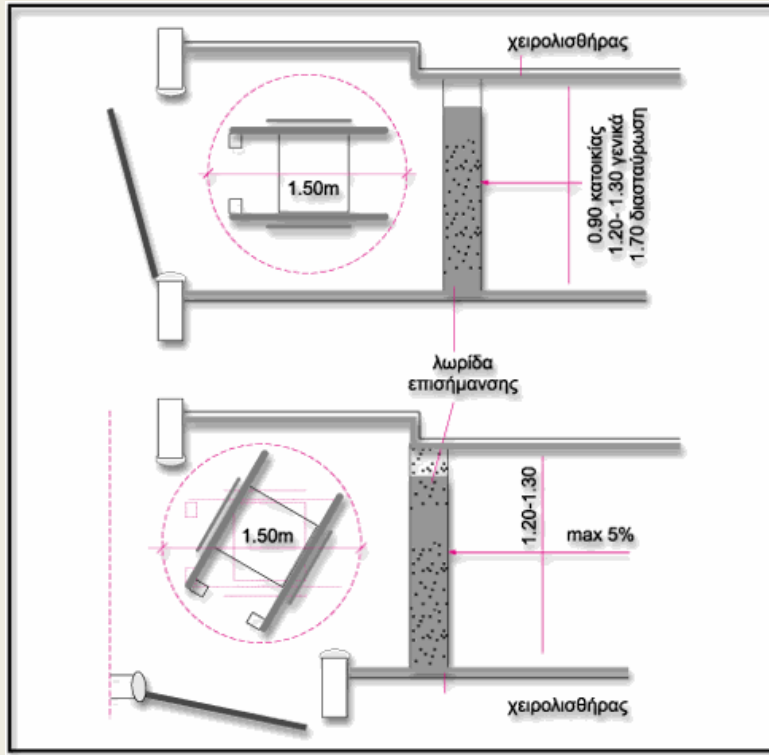
Ράμπες:

"Σχεδιάζοντας
Για Όλους"

ΥΠΕΚΑ

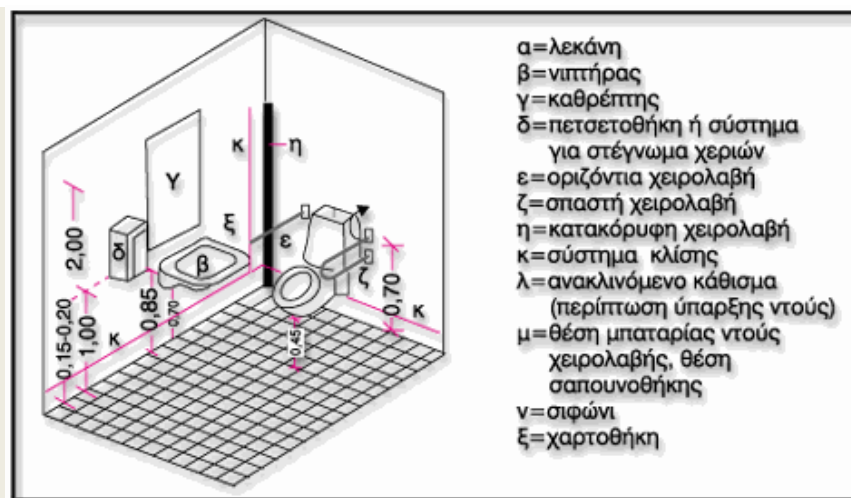
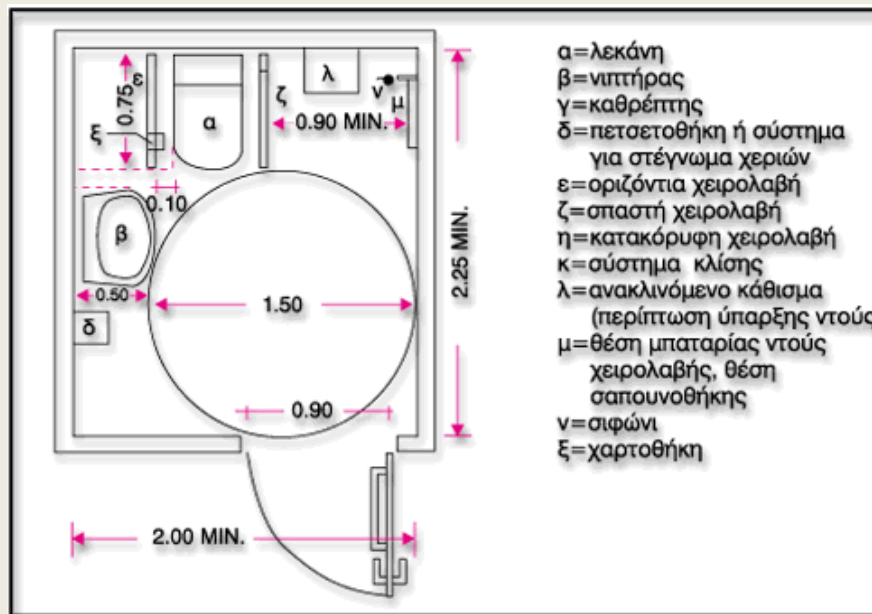
Ανεγκυστήρες:

Χώροι υγιεινής:

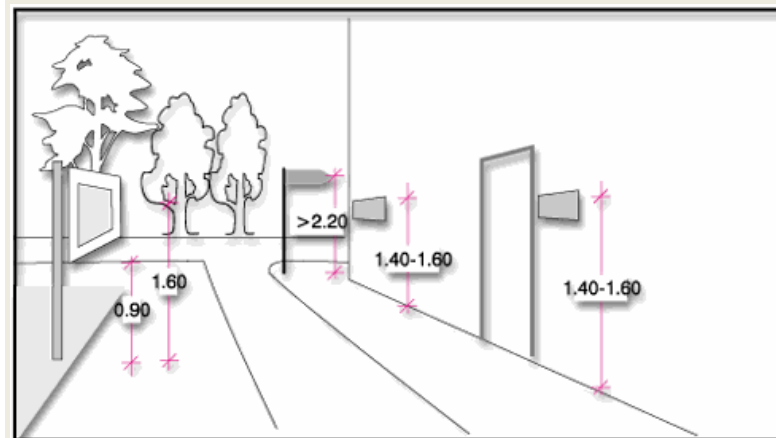
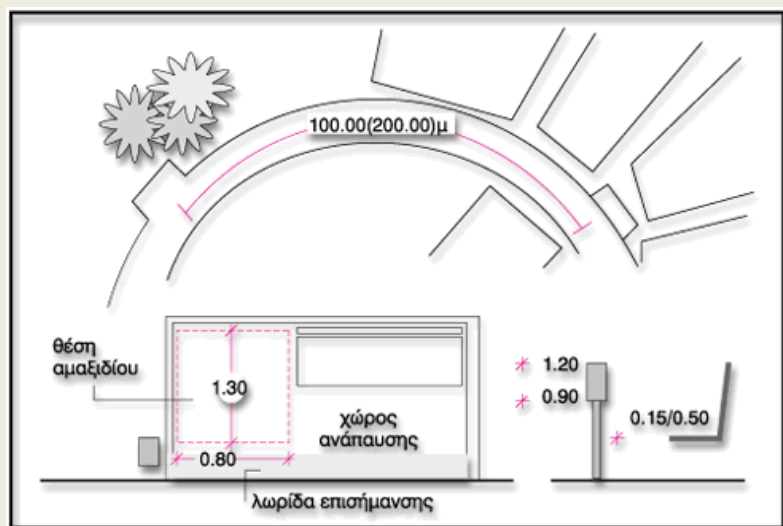
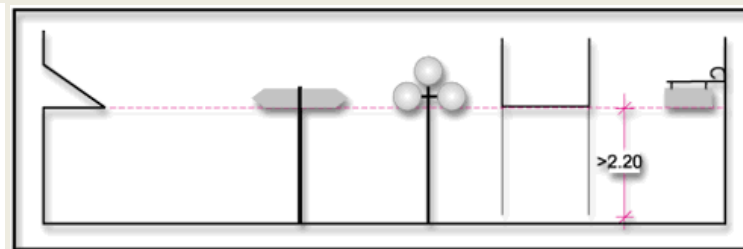
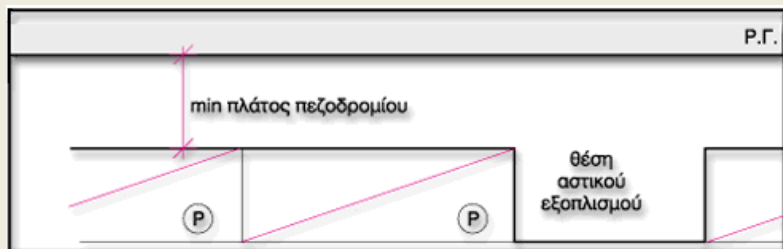
"Σχεδιάζοντας
Για Όλους"

ΥΠΕΚΑ

"Σχεδιάζοντας
Για Όλους"
ΥΠΕΚΑ

Αστικός Εξοπλισμός :

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ

Υ.ΠΕ.Κ.Α.	Σχεδιάζοντας για όλους
	Εγκύκλιος 9/2012 - Μελέτες Προσβασιμότητας
	Κτιριοδομικός Κανονισμός - ΑμεΑ
	Αποφ-52907/09 (ΦΕΚ-2621/Β/31-12-09) - Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών
	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 7/ 2010 - Δημοσίευση απόφασης Υπουργού ΠΕΚΑ για ειδικές ρυθμίσεις εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών (έργα διαμόρφωσης, ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων)
	Πολεοδομικά Σταθερότυπα
	Νομοθεσία που αφορά στις κατασκευές, εγκ/σεις και τρόπο αντιμετώπισης των ΑμεΑ στα κτίρια συνάθροισης κοινού και τις Υπηρεσίες Δημοσίου και Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα.
Υπ.ΕΣ.	Εγκύκλιος 6/2008 - "Δίκτυο προσβασιμότητας ΑμεΑ.- Αφαίρεση εμποδίων από κοινόχρηστους χώρους που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών και ΑμεΑ"
ΕΤΤΑΔ	Κατανόηση της αναπηρίας
Υπ. Συγκοινωνιών Κύπρου	Εγχειρίδιο Οδηγού Όδευσης Τυφλών
	Χώροι Στάθμευσης
UNHCR	Δικαιώματα ανθρώπων με Αναπηρίες

ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

Σχεδιάζοντας για όλους - ΥΠΕΚΑ

Διεθνή και Ευρωπαϊκά Έγγραφα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Καταπολέμηση των Διακρίσεων που Αφορούν τα ΑμεΑ

Σεισμός - Μέτρα προστασίας και οδηγίες για Άτομα με Αναπηρίες - ΟΑΣΠ &

Εκκένωση κτιρίων και καταφυγή πληθυσμού σε ασφαλείς χώρους μετά από σεισμό - ΟΑΣΠ (σελ.65)

Enabling Teachers and Trainers to improve Accessibility of Adult Education (ETTAD)

Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ)

Εθνική Αθλητική Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)

Περιοδικό Αυτονομία - ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΤΩΡΑ

*Αν δεν καθηλωθείς 1-2 μέρες σ' ένα αναπηρικό καροτσάκι,
Αν δεν κλείσεις τα μάτια σου μ' ένα μαύρο πανί,
Συνεχίζοντας να ζεις, κυκλοφορώντας σε κτίρια και δρόμους,*

*Δεν θα μπορέσεις να αντιληφθείς τις αναγκαίες λεπτομέρειες στο σχεδιασμό,
όσο καλή διάθεση κι αν έχεις !*

*Παναγιώτης,
μηχανολόγος μηχανικός,
53 ετών
με σκλήρυνση κατά πλάκας*

**Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ & Η ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ
ΠΟΛΛΩΝ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΩΝ ΜΑΣ,
ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟ ΕΜΑΣ.**

ΑΣ ΜΗ ΤΟΥΣ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΟΥΜΕ !

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ